

Zitting 1975-1976

13 624 (R 1002)

Verdrag inzake de Internationale Bepalingen ter voorkoming van aanvaringen op zee; Londen, 20 oktober 1972

Nr. 1

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Ter griffie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen: 26 september 1975. De wens dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal zal worden onderworpen, kan door of namens de Kamer of door ten minste dertig leden der Kamer of de Gevolmachtigd Minister van Suriname onderscheidenlijk de Nederlandse Antillen te kennen worden gegeven uiterlijk op 26 oktober 1975.

's-Gravenhage, 8 september 1975

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Ter voldoening aan het bepaalde in het tweede lid van artikel 60 en onder verwijzing naar het derde lid van artikel 61 van de Grondwet, alsook naar het eerste lid van artikel 24 van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden, de Raad van State van het Koninkrijk gehoord, heb ik de eer u hierbij de Engelse en de Franse tekst en de vertaling in het Nederlands over te leggen van het op 20 oktober 1972 te Londen tot stand gekomen Verdrag inzake de Internationale Bepalingen ter voorkoming van aanvaringen op zee (Trb. 1974, 51).¹

Een toelichtende nota bij deze overeenkomst gelieve u hiernevens aan te treffen.

De goedkeuring wordt voor het gehele Koninkrijk gevraagd.

Aan de Gouverneurs van Suriname en van de Nederlandse Antillen is verzocht hogergenoemde stukken op 26 september 1975 over te leggen aan de Staten van Suriname, onderscheidenlijk van de Nederlandse Antillen.

De Gevolmachtigde Ministers van Suriname en van de Nederlandse Antillen zijn van deze overlegging in kennis gesteld.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
M. van der Stoep

¹ Nedergelegd op de bibliotheek ter inzage voor de leden

Algemeen

Het belangrijkste punt van het onderhavige Verdrag is, dat de Verdragsluitende Partijen zich – anders dan voorheen – verplicht hebben uitvoering te geven aan de Internationale Bepalingen ter Voorkoming van Aanvaringen op Zee, en dat een eenvoudige procedure tot wijziging van de bepalingen is overeengekomen.

De thans nog geldende Internationale Bepalingen ter Voorkoming van Aanvaringen op Zee zijn opgesteld op de in 1960 te Londen gehouden Internationale Conferentie voor de Beveiliging van Mensenlevens op Zee. Deze Bepalingen vormen geen onderdeel van het toen tot stand gekomen Internationaal Verdrag voor de Beveiliging van Mensenlevens op Zee, 1960 (Trb. 1961, 84), doch zijn opgenomen in Bijlage B van de Slotaktoe van genoemde Conferentie (Trb. 1961, 83). De Bepalingen, die niet de goedkeuring van de Staten-Generaal behoeften (zie Bijl. Hand. II 1964/65-6508 (R 243) Nr. 2), zijn destijds voor Nederland vastgesteld en bekend gemaakt bij het Besluit van 7 januari 1963 (Stb. 1963, 27), krachtens artikel 1 van de wet van 11 juli 1882, houdende bepalingen ter voorkoming van aanvaringen of aandrijvingen op zee (Stb. 1882, 86), en krachtens artikel 76 van de Wet van 15 januari 1958, houdende nieuwe regelen omtrent de luchtvaart (Luchtvaartwet) (Stb. 1958, 47).

Bij besluit van 15 oktober 1964 (Stb. 1964, 398) werd bepaald dat eerdergenoemd Besluit van 7 januari 1963 per 1 september 1965 in werking zou treden. Voor Nederland hebben de Bepalingen aldus op die datum gelding verkregen.

Overeenkomstig werd gehandeld voor de Nederlandse Antillen bij de Landsverordening van 28 november 1963 (Publ. bl. 1963, 192, zie ook Publ. bl. 1965, 37) krachtens artikel 1 van de algemene maatregel van Rijksbestuur van 24 juli 1961 (Publ. bl. 1962, 62 en Gouv. bl. 1962, 25).

De Bepalingen zijn voor de Nederlandse Antillen in werking getreden krachtens het Antilliaanse Landsbesluit van 27 augustus 1965, nr. 2 (Publ. bl. 1965, no. 143).

Voor wat betreft Suriname kan worden vermeld dat de bepalingen in de Surinaamse wetgeving zijn opgenomen bij een landsverordening van 3 mei 1968 (Gouv. bl. 1968, no. 46).

Reeds in 1967 werden in de Subcommissie voor de veiligheid van navigatie van de Intergouvernementele Maritieme Raadgevende Organisatie (IMCO) suggesties gedaan voor een mogelijke wijziging van de Bepalingen. De ontwikkeling van de verkeersscheidingsstelsels en de scheepsramp met de 'Torrey Canyon' droegen ertoe bij dat genoemde Subcommissie in 1968 van de Maritieme Veiligheidscommissie de opdracht kreeg om een eventuele herziening van de Bepalingen voor te bereiden. Deze herziening zou slechts kunnen geschieden door een diplomatieke Conferentie daar, zoals hierboven reeds werd gesteld, de Bepalingen geen onderdeel vormden van het Internationaal Verdrag voor de Beveiliging van Mensenlevens op Zee, zodat de wijzigingsprocedure van dat Verdrag niet op de Bepalingen van toepassing was.

Naar aanleiding van het uitgebrachte advies besloot de Algemene Vergadering van de IMCO derhalve in 1969 om in 1972 een Internationale Conferentie voor de Herziening van de Bepalingen ter Voorkoming van aanvaringen op zee bijeen te roepen.

Bij de voorbereiding van deze Conferentie en de totstandkoming van het Verdrag dat het resultaat geweest is van deze conferentie heeft ons land een belangrijke rol kunnen spelen. Reeds in 1969 werd hier te lande een werkgroep ingesteld, die tot taak had alle aspecten van de herziening van de Bepalingen te bestuderen. In deze werkgroep hadden vertegenwoordigers van overheidsinstanties, bedrijfsorganisaties en belangenorganisaties op het gebied van de scheepvaart zitting.

Het Verdrag

Zoals in de inleidende passage reeds werd gesteld is bij het onderhavige Verdrag van belang dat de Verdragsluitende Partijen zich verplichten uitvoering te geven aan de Internationale Bepalingen ter voorkoming van Aanvaringen op zee, 1972 (Artikel I). Hierdoor komt een einde aan de situatie dat de naleving van de Bepalingen afhankelijk is van de bereidheid van de maritieme naties om de Bepalingen op te nemen in hun nationale wetgeving.

Voor wat Nederland betreft, ligt het in de bedoeling na de goedkeuring van het Verdrag de Bepalingen op te nemen in een algemene maatregel van bestuur, die dan in de plaats zal komen van het eerdergenoemde besluit van 7 januari 1963. Voor wat betreft Suriname en de Nederlandse Antillen zullen nieuwe Landsverordeningen tot stand worden gebracht, die in de plaats zullen treden van de eerdergenoemde bestaande Landsverordeningen.

Het tweede belangrijke punt van het Verdrag is, zoals vermeld, dat een eenvoudige procedure tot wijziging van de Bepalingen is overeengekomen (Artikel VI). Het werd door de Conferentie ongewenst geacht dat de Bepalingen – die van nautisch-technische aard zijn – alleen maar gewijzigd zouden kunnen worden door middel van een herzieningsconferentie, zoals tot nu toe het geval was en zoals ook in het onderhavige Verdrag is bepaald ten aanzien van wijzigingen in het Verdrag zelf (Artikel V).

Op grond van het bepaalde in Artikel VI worden wijzigingen van de bepalingen tot stand gebracht door een besluit van de Algemene Vergadering van de IMCO, na te zijn voorbereid door de Maritieme Veiligheids Commissie. De wijzigingen worden van kracht op een door deze Algemene Vergadering te bepalen datum, tenzij binnen een eveneens door de Algemene Vergadering te bepalen termijn meer dan een derde van de Verdragsluitende Partijen de Organisatie in kennis stelt van hun bezwaren ter zake. Bij het in werking treden zal de wijziging gelden voor alle Partijen, die geen bezwaar hebben gemaakt.

De wijzigingen komen dus niet tot stand door middel van overeenkomsten in de zin van de Grondwet, maar door middel van (onder ontbindende voorwaarde genomen) besluiten van een (orgaan van een) volkenrechtelijke organisatie, die niet zijn onderworpen aan een uitdrukkelijke handeling van de partij om in werking te treden.

Zij zullen derhalve niet de goedkeuring der Staten-Generaal behoeven. Wel zullen zij ter kennis van de Staten-Generaal worden gebracht

Doordat voor de inwerkingtreding van wijzigingen in de Bepalingen niet meer gewacht hoeft te worden op een positieve beslissing van de Verdragsluitende Partijen, waarmee in de praktijk vaak zeer veel tijd gemoeid bleek te zijn, zullen de wijzigingen nu op korte termijn en voor zoveel mogelijk landen tegelijk in werking treden, hetgeen in hoge mate bevorderend zal zijn voor de verwezenlijking van de doelstellingen van het Verdrag.

Voor wat het Koninkrijk betreft zal het Verdrag gelden voor het gehele Koninkrijk.

De bepalingen

Bepaalde voorschriften, voorkomende in de thans geldende Bepalingen, zijn gewijzigd overeenkomstig de thans vrijwel algemeen aanvaarde inzichten, terwijl bovendien aan de Bepalingen enkele nieuwe elementen zijn toegevoegd. Belangrijk is daarbij het opnemen van gedragsregels voor het scheepvaartverkeer dat gebruik maakt van door de IMCO aanvaarde verkeersscheidingsstelsels (zie Voorschrift 10). Bij het opstellen van de Bepalingen is gestreefd naar een korte en duidelijke opzet, welke is afgestemd op praktisch gebruik.

De indeling van de Voorschriften en de technische Bijlagen, die gezamenlijk de Bepalingen vormen, is sterk gewijzigd. Met de nieuwe indeling is beoogd een logischer samenhang tussen de Voorschriften te krijgen. Voorts zijn – ter bevordering van de duidelijkheid in de Voorschriften – de technische details zoveel mogelijk beperkt en opgenomen in aparte Bijlagen.

De voorschriften zijn ondergebracht in 5 delen, t.w.:

- Deel A – Algemeen.
- Deel B – Voorschriften betreffende het uitwijken.
Dit deel is onderverdeeld in 3 afdelingen, te weten
 - Afdeling I: Gedrag van schepen bij Elk Soort Zicht.
 - Afdeling II: Gedrag van schepen die in Zicht van Elkaar zijn.
 - Afdeling III: Gedrag van schepen bij Beperkt Zicht.
- Deel C – Lichten en dagmerken.
- Deel D – Geluid- en lichtseinen.
- Deel E – Vrijstellingen.

Bij de Bepalingen behoren de volgende Bijlagen:

- Bijlage I – Plaatsing en technische bijzonderheden van lichten en dagmerken.
- Bijlage II – Aanvullende seinen voor vissersschepen die in elkaars nabijheid vissen.
- Bijlage III – Technische bijzonderheden van toestellen voor geluidseinen.
- Bijlage IV – Noodseinen.

De voornaamste punten in de nieuwe Voorschriften, die in meerdere of mindere mate afwijken van de thans nog geldende Bepalingen volgen hieronder. Waar wordt verwezen naar bepaalde artikelen gaat het om een verwijzing naar de artikelen van de thans geldende Bepalingen.

Voorschrift 5

Dit voorschrift inzake het houden van goede uitkijk en definiëring van dat begrip is thans afzonderlijk opgenomen en vormt niet langer een onderdeel van het artikel inzake goede zeemanschap (artikel 29).

Voorschrift 6

Het begrip «veilige vaart» wordt geformuleerd in samenhang met de voornaamste factoren die hierbij een rol kunnen spelen en komt in de plaats van het in de vigerende Bepalingen gebezigde begrip «matige vaart».

Voorschrift 10

Er zijn gedragsregels opgenomen voor het scheepvaartverkeer dat gebruik maakt van verkeersscheidingsstelsels welke door de IMCO zijn aangevaard.

Voorschriften 11 t/m 17

De uitwijkbepalingen voor schepen in zicht van elkaar blijven gebaseerd op het beginsel dat één schip de plicht tot uitwijken krijgt, terwijl het andere schip koers en vaart dient te houden.

Voorschrift 15

De beweging van het uitwijken wordt zoveel mogelijk gebaseerd op het draaien van de peilrichting van het schip dat koers en vaart moet houden in

een richting tegen de wijzers van het uurwerk in, echter niet als absolute verplichting.

Voorschrift 17

De verplichtingen van het schip dat volgens de Bepalingen koers en vaart moet houden zijn minder stringent dan in het vigerende artikel 21 wordt gesteld. Bedoeld schip mag vroegtijdig zelf tot actie overgaan.

Voorschrift 18

Duidelijke voorrangregels zijn genomen voor de verschillende categorieën van schepen onderling. Ook voor schepen, door hun diepgang beperkt in hun manoeuvreerbaarheid, zijn regels opgenomen.

Voorschrift 19

Bij beperkt zicht zijn de uitwijkbepalingen voor schepen die elkaar niet visueel waarnemen niet geheel overeenkomstig de bepalingen bij goed zicht. Gelijkvormigheid is echter zoveel mogelijk nagestreefd. De aanbevelingen en gedragsregels voor radarnavigatie, zoals gesteld in het vigerende artikel 16 (c) en in het aanhangsel bij de Bepalingen, zijn volledig in de nieuwe Bepalingen verwerkt en nog verder benadrukt en verduidelijkt.

Voorschrift 38

Vrijstellingsregels zijn opgenomen voor de plaatsing van navigatielichten aan boord van bestaande schepen volgens de nieuwe Bepalingen, waarvan naleving ten aanzien van die schepen een onredelijk kostbare en ingrijpende verbouwing zou vereisen.

Bijlagen

De IMCO-aanbevelingen voor technische specificaties van navigatielichten en voor plaatsing van deze lichten aan boord, zoals vermeld in de IMCO-Resoluties A VI/77 en VI/178, zijn in Bijlage I opgenomen.

In Bijlage II zijn de bepalingen aangaande technische specificaties van de voorgeschreven geluidsapparatuur aan boord van schepen vastgelegd.

De Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat,
M. H. M. van Hulten

De Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
L. J. Brinkhorst.